

En hybrid mellan spansk skogssnigel och svart skogssnigel. Så här kan den se ut.

Foto: Bildarkiv, Göteborgs Naturhistoriska Museum.

Spanska *skogssnigeln* korsar sig med andra arter

Den spanska skogssnigeln, *Arion vulgaris*, även kallad mördarsnigeln, kan korsa sig med den inhemska svarta skogssnigeln, *Arion ater*, och den införda, inte så allmänt förekommande, röda skogssnigeln, *Arion rufus*, och få fertil avkomma. Detta är ovanligt arter emellan och hybriderna intresserar forskningen.

Vi som kämpar mot mördarsnigeln i våra trädgårdar är kanske mest intresserade av hybridernas egenskaper i förhållande till sin besvärliga förälder – är de snällare eller värre för våra trädgårdar och vad händer med vår inhemska snigel?

Tolv år efter det att den första spanska skogssnigeln konstaterades i landet hittades den första hybriderna år 1987. Sedan dess har drygt 100 sniglar, av alla dem som skickas in för artbestämning till Göteborgs naturhistoriska museum, konstaterats vara hybrider.

Ted von Proschwitz vid Göteborgs naturhistoriska museum, som följt mördarsnigelns frammarsch i landet från början, samarbetar med norska forskare i Bergen för att analysera snigelns släktskapsförhållanden på DNA-nivå. De är speciellt intresserade av hybriderna och deras föräldrar. Förhållandena är komplicerade och indikationer tyder på att sniglar som kommit in i landet var hybridiserade redan när de kom. Inga resultat är dock ännu publicerade.

För något år sedan blev det klarlagt att den snigel vi har här i landet och kallar för spanska skogssnigeln inte är arten

Arion lusitanicus, som lever på Iberiska halvön, utan i stället härstammar från sydvästra Frankrike och går under det vetenskapliga namnet *Arion vulgaris*. Vi skulle faktiskt kunna börja kalla snigeln för fransk skogssnigel i stället för spansk.

HYBRIDERNAS EGENSKAPER

Hybriderna är lika den spanska skogssnigeln, de har samma glupskhet och spridningsförmåga och ska bekämpas. Där emot har man inte konstaterat att hybriderna skulle ha blivit mer köldtåliga och därmed fått bättre övervintringsförmåga. Här är det snarare det naturliga urvalet, bland alla snigelgenerationer, som selekterat fram de bäst anpassade sniglarna för våra förhållanden.

Även utseendet hos hybriderna liknar mördarsnigelns och kan variera. De är lika slemmiga men oftast är hybriderna dässigare i färgen – de ser mera urvattnade ut – medan krypsulans synliga ”söm” är tydligt tvåfärgad. Tittar man på hybridens undersida kan den upplevas som mera enfärgad än den är hos den spanska skogssnigelföräldern, som vanligen har tydligare band på krypsulan. Så kan även en gammal spansk skogssnigel se ut, så inget är givet utan att inre anatomiska studier görs på könsorganen. Allt enligt Ted von Proschwitz.

MER FORSKNING BEHÖVS

Hybridisering mellan arterna sker inte alltid när de olika arterna möts. Ibland kan snigelarterna leva sida vid sida och i andra fall kan spanska skogssnigeln konkurrera ut den inhemska svarta skogssnigeln. Varför det är så vet ingen ännu.

Mer forskning behövs och här kan du hjälpa till genom att skicka in misstänkta hybrider. Var finns de, vad har de för egenskaper och hur ser deras släktskapsförhållanden ut är information som ger ny kunskap.

I fjol var mördarsniglarna överlag färre än vanligt, vilket till stor del berodde på den torra våren och försommaren, förhållanden som missgynnar snigeln och bromsar populationsutvecklingen. I vinter kan vi hoppas att det blir snöfritt och djup tjäle, så att de övervintrande unga djuren stryker med. Men spanska skogssnigeln är här för att stanna och den sprider sig till nya ställen. Med bättre kunskap om genetik, biologi och bekämpningsstrategier är vi bättre rustade. Ta sniglarna direkt i vår när de vaknar så hinner de inte föröka sig!

Text: Lise-Lotte Björkman, trädgårdsrådgivare och trädgårdsdesigner, radgivning@tradgard.org

På vår hemsida www.tradgard.org finns snigelinformation och en webbaserad bestämningsnyckel. Samlad snigelkunskap hittar du även på www.snigel.org

Skicka dina sniglar och misstänkta hybrider för bestämning till:
Göteborgs Naturhistoriska Museum
Ted von Proschwitz
Box 7283
402 35 Göteborg
Läs mera om hur du gör på deras hemsida www.gnm.se se fliken Utställningar och Webbaktiviteter. Här finns även information om sniglar.